

Castell de Bell-lloc/Sant Pau

La Roca del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Barri de Bell-lloc, 08430
Emplaçament Al nord del terme.
Alçada: 234 m

Coordenades:

Latitud: 41.62591
Longitud: 2.3353
UTM Est (X): 444630
UTM Nord (Y): 4608456

Classificació

Número de fitxa 08181-2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Popular
Segle XI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN R-I-51-5617/AEA 100 m (PEP 2011)
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari IPA, 1549
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 08180A00300039

Descripció

Restes de l'antic castell situades davant de la masia del Bell-lloc i a escassos metres al sud-est de les antigues escoles del mateix nom. Actualment es conserva part de la torre de l'homenatge del castell, transformada en capella, i diversos panys de mur que permeten intuir un recinte originari de planta quadrada o rectangular, disposat al voltant de la torre. Aquesta és de planta circular, d'uns 7 metres de diàmetre per 6 metres d'alçada, i amb un gruix de murs d'uns 0,90 metres. Presenta un portal d'accés rectangular a la banda de migdia de la construcció, amb la llinda plana i els brancals bastits amb carreus de pedra desbastats. A la part superior de la llinda hi ha un petit arc de descàrrega bastit en maons, que alleugera el pes del mur damunt del portal. Per sobre hi ha un petit rosetó bastit amb dos carreus de pedra treballats i, encara més amunt, un plafó inscrit i l'escut dels comtes de Bell-lloc, que alhora tapia una altra obertura circular. La torre presenta un coronament format amb merlets esglaonats bastits amb maons. Al bell mig de la coberta hi ha un petit campanar quadrat bastit amb maons, amb una única obertura de mig punt per la campana. L'interior és cobert amb una volta de canó emblanquinada sostinguda damunt d'una cornisa motllurada de pedra, que envolta tot el perímetre de l'estança exceptuant el portal d'accés, que interiorment és d'arc rebaixat. La planta d'aquesta sala és semicircular i presenta un altar i una fornícula d'arc rebaixat oberta al parament. La torre està bastida en pedra, maó i morter de calç. A la part inferior del parament, la pedra és de mida mitjana, desbastada i disposada seguint filades més o menys regulars. A la part superior, la pedra no està treballada, està disposada irregularment, amb fragments de maons encastats i tot lligat amb abundant morter de calç. A la banda de tramuntana de la torre es documenten dos panys de mur disposats en paral·lel, i distanciats un metre aproximadament entre sí, que conserven una alçada aproximada d'un metre també. Ambdós són bastits amb còdols i pedra desbastada i sense treballar, disposats regularment. A la banda de ponent de la torre es conserven dos petits trams més de muralla bastits en pedra sense treballar disposada en filades, tot lligat amb morter de calç. El pany de mur que toca al camí està atalussat.

Observacions:

Cal esmentar que els sepulcres dels Bell-lloc foren traslladats el 1855 de Sant Pau del Camp a l'església de Sant Pere (comtat de Bell-lloc). La protecció complerta de l'element és: BCIN R-I-51-5617 (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949)/AEA 100 m (PEP 2011).

Història

La primera notícia del castell és de l'any 1073, quan n'era senyor Geribert Guitard per testament sacramental de la seva muller Guília Arbert. A partir del 1099 ja es documenta l'església romànica de Sant Pere, restaurada el 1869 i actualment inclosa a la casa. L'any 1117 passà a mans del monestir de Sant Pau del Camp de Barcelona per la donació de Gausbert de Bell-lloc i la seva muller Rolanda. El 1123, Udalard dona el castell al seu nebot Pere de Gallifa, i el 1135, el castlà era Pere Bertran de Bell-lloc i posteriorment el seu primogènit Pere. L'any 1172 el castell era de Guillem de Bell-lloc, hereu de l'anterior. Els propietaris se succeeixen fins que l'any 1314, Simó de Bell-lloc recupera la propietat per la família. L'any 1460, durant la gerra del remences, el castell fou destruït. No serà fins l'any 1704 que el comte Ramon de Bell-lloc i Macip reedifica la torre de l'homenatge convertint-la en una capella dedicada a sant Pau. Les obres finalitzaren l'any 1706. Posteriorment però, el castell fou de nou destruït durant la guerra del Francès (any 1808) i ja no es tornà a reedificar. Ja en el segle XX, la capella fou restaurada l'any 1941. Els Bell-lloc

mantingueren el castell fins l'any 1944, passant a ser propietat després de la Caixa de Barcelona (Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona) i, a partir l'any 1990, de la Caixa de Pensions i Estalvis de Barcelona, "La Caixa", per la fusió de la primera entitat amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Catalunya i les Balears. A partir del 2003 és propietat de la societat, Parc de Belloch, S.L.

Bibliografia

BARRAL I ALTET, X. [et al.] (2000): Guia del Patrimoni Monumental i Artístic de Catalunya. Volum 1: Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental. Ed. ECSA, Barcelona. CATALÀ I ROCA, P. [coord.], (1991): Els Castells catalans: Volum II. Ed. Dalmau, Barcelona. ENCICLOPEDIA CATALANA ON-LINE (n. d.): L'enciclopèdia. Consultada el febrer-juny de 2010. DEPARTAMENT DE CULTURA I MITANS DE COMUNICACIÓ (s. n.): Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Obtinguda el 15 de gener de 2011. PLADEVALL I FONT, A. [et al.], (1991): Catalunya Romànica. Volum XVIII, El Vallès Occidental, el Vallès Oriental. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

